

Onze samenleving bestaat uit individuen en groepen die ieder op hun eigen manier functioneren. Het hebben van een beperking maakt deel uit van de levenscyclus van iedereen. Over het algemeen worden mensen geconfronteerd met hun beperking wanneer de samenleving hier niet op is ingesteld en diversiteit niet accepteert. Dit terwijl zelfstandigheid cruciaal is voor de kwaliteit van leven. Eigen beslissingen kunnen nemen en zelf verantwoordelijk kunnen zijn, worden gezien als een cruciale factoren voor het creëren van zelfstandig leven. De sleutel tot een inclusieve samenleving is de acceptatie en het geven van die ondersteuning die ervoor zorgt dat fundamentele mensenrechten voor iedereen gelijkmatig toegankelijk zijn.

In een uitgebreide studie behandelen de partners van het Erasmus+ project "The Vet Learning Community" de randvoorwaarden en kansen voor inclusie in beroepsonderwijs. Zij hebben dit gedaan door het doen van deskresearch, benchmarking (nationaal en internationaal) en door het maken van risico analyses. Het overzicht van de randvoorwaarden wordt ondersteund door richtlijnen voor de implementatie van inclusief onderwijs voor iedereen vanuit het perspectief van de scholen. Deze flyer vat de belangrijkste resultaten van de studie samen.

Alle Europese landen zetten zich in voor inclusief onderwijs. Dit wordt gezien als een belangrijke component binnen de bredere ambitie van een meer inclusieve samenleving. Op dit moment is er geen algemene, internationaal erkende definitie van het concept 'inclusief onderwijs'. De European Agency of Special Needs and Inclusive Education stelt dat: 'het uiteindelijke doel voor inclusief onderwijs is om ervoor te zorgen dat alle leerlingen van elke leeftijd dezelfde kansen krijgen om samen met hun leeftijdsgenoten naar school te gaan in hun eigen vertrouwde omgeving' (European Agency, 2017). Een dergelijke visie betekent een verandering van het onderwijs, de manier van lesgeven en het in praktijk brengen van de ondersteuning van studenten. Dit betekent ook niet langer: 'one-size-fits-all' in onderwijs en training, naar een meer persoonsgerichte en op maat gemaakte aanpak die gericht is op het beantwoorden van individuele behoeften van studenten.

De tien partners van het TVLC-project delen de overtuiging dat het nationale en Europese onderwijsbeleid gebaseerd moet zijn op principes van inclusief onderwijs en gelijke kansen, beschikbaarheid en toegankelijkheid voor alle leerlingen. Zij zijn van mening dat instellingen voor beroepsonderwijs moeten aanbieden

aan alle leerlingen: met en zonder speciale ondersteuningsbehoeften. Ze verkenden de kansen en beperkingen van de implementatie inclusief (beroeps)onderwijs in hun land. Gezamenlijk hebben ze de volgende randvoorwaarden hiervoor benoemd:

- Het hebben van een coherent en consistent juridisch en financieel kader dat goede samenwerking, en uitwisseling van expertise, tussen reguliere aanbieders van beroepsonderwijs en speciaal onderwijs en andere stakeholders vergemakkelijkt.
- Het creëren van bewustwording, motivatie en vertrouwen bij ouders van studenten, managers en docenten van regulier onderwijs over de kansen en voordelen van inclusief beroepsonderwijs.
- Het opbouwen van een capaciteit, kennis, vaardigheden en competenties van docenten in beroepsonderwijs bij het lesgeven en coachen van studenten met speciale begeleidingsbehoeften.
- Het beschikbaar stellen van voldoende financiële- en personele middelen (gespecialiseerd personeel) om leraren en studenten met speciale ondersteuningsbehoeften te ondersteunen.
- Het vergroten van de flexibiliteit van het reguliere beroepsonderwijs om het curriculum, en de programma's aan te passen aan de behoeften van de individuele student.
- Het ontwikkelen van aangepast leermateriaal voor studenten met speciale begeleidingsbehoeften.
- Verbetering van de toegankelijkheid van gebouwen, klaslokalen en locaties.

Veel van de randvoorwaarden voor inclusief beroepsonderwijs kunnen worden verbonden aan een kwaliteits(management)systeem. Het implementeren van de criteria van het EQUASS-systeem, een sectorspecifiek kwaliteitssysteem dat voldoet aan het EQAVET-raamwerk op het niveau van aanbieders van scholing, kan een hulpmiddel zijn om de scholen te helpen bij het creëren van meer inclusief beroepsonderwijs.